

Davor Posilović*
Dinko Ljubić**

POSTUPANJE S PRIVREMENO ODUZETIM VOZILIMA I ZAŠTITA PRAVA VLASNIŠTVA

Privremeno oduzimanje predmeta kao policijska ovlast u načelu se primjenjuje u ranijim fazama (kaznenog, prekršajnog i upravnog) postupka, a oko njega u praksi postoje dvojbe budući da se njime ograničava pravo vlasništva. Nakon okončanja postupka o privremeno oduzetim predmetima odlučuje nadležno tijelo (sud ili upravno tijelo), koje može, ovisno o pravnom temelju, odnosno odluci, te predmete vratiti vlasniku ili ih pak trajno oduzeti, kada postaju vlasništvo Republike Hrvatske. Rad je tematski podijeljen na uvodna razmatranja, središnji i završni dio. U uvodnom dijelu autori obrazlažu zakonske uvjete i razloge privremenog oduzimanja vozila kao predmeta kaznenih i prekršajnih djela te daju osvrt na probleme iz prakse. Središnji dio rada analizira suodnos između ovlasti nadležnih tijela za oduzimanje vozila i zaštite prava vlasništva na ustavnopravnoj i konvencijskoj razini, s posebnim osvrtom na rizike od mogućnosti nastanka štete koja građaninu, pravnoj osobi ili drugoj stranci može nastati nerazmjernim ili nepravilnim radom tijela državne uprave. U završnom dijelu sažeto se ponavljaju zaključci do kojih se došlo razradom teme, koji se odnose na praktične i normativne propuste, nelogičnosti, odnosno pravne praznine u važećim propisima, te se predlažu moguća rješenja kroz promjenu dosadašnje prakse te dopunu i izmjenu zakonskih i podzakonskih propisa.

Ključne riječi: privremeno oduzimanje predmeta, trajno oduzimanje predmeta, motorno vozilo, zaštita vlasništva, načelo razmjernosti

---

* Davor Posilović, univ. spec. crim., glavni policijski savjetnik, Policijska akademija „Prvi hrvatski redarstvenik“, Ravnateljstvo policije, Ministarstvo unutarnjih poslova, Zagreb, Hrvatska; dposilovic@mup.hr; ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-9399-9954>

** Dinko Ljubić, univ. spec. crim., viši policijski inspektor, Policijska akademija „Prvi hrvatski redarstvenik“, Ravnateljstvo policije, Ministarstvo unutarnjih poslova, Zagreb, Hrvatska; dljubic4@mup.hr; ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-2705-7192>

1. UVODNA RAZMATRANJA

Načelno govoreći, oduzimanje predmeta mjera je trajnog oduzimanja vlasništva nad predmetom, koja se određuje na temelju odluke državnog tijela. S druge pak strane, privremeno oduzimanje predmeta obavlja se u ranijim fazama postupka i može, ali i ne mora, završiti određivanjem mjere trajnog oduzimanja. O sudbini privremeno oduzetog predmeta odlučuje sud ili drugo tijelo (ukoliko je predloženo njegovo trajno oduzimanje ili je oduzimanje obvezno), ili tijelo koje ga je privremeno oduzelo (kada prestanu razlozi zbog kojih je predmet privremeno oduzet ili kada za daljnje postupanje nije nadležan sud ili neko drugo tijelo).¹

Kako bismo mogli kvalitetno obraditi tu temu, nužno je prethodno terminološki odrediti što točno može biti predmet oduzimanja. Tako predmet možemo definirati kao opipljiv, vidljiv materijalni objekt (stvar), a sredstvo je oruđe, naprava ili stroj kojim se, primjerice, može obaviti neka radnja (kombajn, automobil i sl.). Predmet oduzimanja ne može biti budući predmet ili sredstvo.² Također, u smislu preciznijeg terminološkog određivanja treba spomenuti da je u odredbi čl. 2. st. 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima³ stvar definirana kao tjelesni dio prirode različit od ljudi koji služi ljudima za uporabu, dok će predmet ovog rada biti isključivo pokretne stvari, odnosno predmeti koji se mogu premještati s jednog mjesta na drugo.

Motorna vozila kao sredstva koja su bila namijenjena ili uporabljena pri izvršenju kaznenih djela ili prekršaja, odnosno kao dokazi, često se pojavljuju kao oduzeti predmeti u kriminalističkim istraživanjima.⁴ Na stručnom okruglom stolu održanom u Zagrebu 6. 12. 2024. godine u organizaciji Strukovne udruge kriminalista⁵ (dalje u tekstu: SUK) iznesen je podatak da je u

---

¹ Savić, D., *Privremeno oduzimanje predmeta*, Policijska akademija, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Zagreb, 2008, str. 11.

² Pavlović, Š., *Kazneni zakon – zakonski tekst – komentari, sudska praksa i pravna teorija*, 3. izdanje, Rijeka, Libertin naklada, 2015, str. 395.

³ Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, NN, br. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14, 81/15 i 94/17.

⁴ Odredbom čl. 2. st. 1. toč. 7. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima, NN, br. 76/09, 92/14 i 70/19, propisano je da je kriminalističko istraživanje ukupnost onih policijskih ovlasti, mjera i radnji koje se prema ovom ili drugim zakonima poduzimaju kada postoji osnova sumnje da se priprema ili je počinjeno kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj, ili postoji sumnja da određena pojava ugrožava ili bi mogla ugroziti živote ljudi, njihova prava, slobodu, sigurnost, nepovredivost ili imovinu te radi otkrivanja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaja, pronalaženja počinitelja, sprječavanja da se počinitelj sakrije ili pobjegne, da se otkriju ili osiguraju tragovi i predmeti koji mogu poslužiti pri utvrđivanju činjenica i da se prikupe obavijesti koje mogu biti od koristi za uspješno vođenje kaznenog ili prekršajnog postupka.

⁵ O načinu postupanja s oduzetim i pronađenim predmetima u organizaciji Strukovne udruge kriminalista dana 6. 12. 2024. u Zagrebu u prostorijama Matice hrvatske održan

prekršajnim postupcima u razdoblju od 2019. do 2023. u Republici Hrvatskoj oduzeto 1148 vozila, a od toga je za 215 vozila izrečena mjera trajnog oduzimanja.⁶ U kaznenim postupcima u kojima je najveći broj oduzetih vozila vezan uz kazneno djelo protuzakonitog ulaženja, kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj, drugoj članici Europske unije ili potpisnici Schengenskog sporazuma iz čl. 326. Kaznenog zakona⁷ (dalje u tekstu: KZ), a samo u vezi s tim kaznenim djelom, prema podacima predstavnika policije iznesenima na okruglom stolu, na području Policijske uprave zagrebačke u 2023. godini privremeno je oduzeto 160 vozila, a do 6. 12. 2024. godine oduzeto je 170 vozila, iz čega je razvidan daljnji porast te vrste kaznenog djela, a podredno i broj oduzetih vozila.⁸

Naime, svjedoci smo da se na vanjskim prostorima policijskih postaja i drugih objekata u vlasništvu ili na korištenju Ministarstva unutarnjih poslova redovito nalazi veći broj oduzetih motornih vozila, kojima je u međuvremenu zbog neodgovarajućeg smještaja, dugotrajnosti postupaka ili nedonošenja odluka o daljnjem načinu postupanja znatno umanjena vrijednost, ili čak uslijed dužeg proteka vremena predstavljaju ugrozu zaštite prirode i okoliša.

Ovaj rad ima za cilj, komparirajući postojeću praksu i aktualne propise te uzimajući u obzir razmjernost prilikom takva zadiranja u pravo vlasništva, odgovoriti na pitanje omogućava li praksa postupanja nadležnih tijela, zasnovana na postojećim normativnim okvirima, brzo i učinkovito postupanje s oduzetim vozilima u svim fazama (smještaj, čuvanje, vraćanje, procjena, prodaja, besplatna dodjela, uništavanje), kao i detektirati propuste i nelogičnosti te predložiti potencijalna rješenja za njihovo otklanjanje.

2. ANALIZA ZAKONSKIH OSNOVA ZA ODUZIMANJE I DALJNI POSTUPAK S ODUZETIM PREDMETIMA

Razlozi i uvjeti za privremeno oduzimanje i postupanje s pronađenim i oduzetim predmetima, u koje spadaju i oduzeta vozila, regulirani su u više međusobno konkurirajućih propisa. Odredbom čl. 76.a st. 1. Prekršajnog za-

---

je stručni okrugli stol, koji je okupio renomirane stručnjake i predstavnike Vrhovnog suda RH, Županijskog suda u Zagrebu, Državnog odvjetništva RH, Ravnateljstva policije, pravnih fakulteta u Zagrebu i Osijeku, Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine te Ministarstva financija. Strukovna udruga kriminalista, Zaključci stručnog skupa, <https://www.krim.hr/userfiles/slike/251/dokument.pdf> (pristup 26. 12. 2024.)

⁶ *Ibid.*

⁷ Kazneni zakon, NN, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19 i 114/22, 114/23 i 36/24.

⁸ SUK, Zaključci stručnog okruglog stola, *op. cit.* u bilj. 5.

kona⁹ (dalje u tekstu: PZ) propisano je da će se predmeti i sredstva koji su bili namijenjeni ili uporabljeni za počinjenje prekršaja ili su nastali njegovim počinjenjem oduzeti ako postoji opasnost da će se ponovno uporabiti za počinjenje prekršaja. Način postupanja s predmetima oduzetim u prekršajnim postupcima propisan je Pravilnikom o načinu postupanja s predmetima oduzetim u prekršajnim postupcima koji su postali vlasništvo Republike Hrvatske¹⁰ (dalje tekstu: PNPPPO). Kada se radi o oduzimanju motornih vozila u prekršajnoj sferi, najčešće se radi o oduzimanja motornih vozila kojima je u povratu počinjen prekršaj u prometu. Zakon o sigurnosti prometa na cestama¹¹ (dalje u tekstu: ZSPC) propisuje da će se privremeno oduzeto vozilo kojim je počinjen prekršaj, do donošenja odluke o prekršaju, ako je vozač već najmanje dva puta pravomoćno kažnjen za neki od prekršaja taksativno navedenih u čl. 229. st. 8. istog Zakona. Sud je dužan odluku o prekršaju i postupanju s privremeno oduzetim vozilom donijeti u roku od 15 dana.

Prema odredbama članka 261. Zakona o kaznenom postupku¹² (dalje u tekstu: ZKP) predmeti koji se imaju oduzeti prema Kaznenom zakonu ili koji mogu poslužiti pri utvrđivanju činjenica u postupku privremeno će se oduzeti i osigurat će se njihovo čuvanje. Način i uvjeti pod kojima se čuvaju oduzeti predmeti propisani su Pravilnikom o postupanju s pronađenim i oduzetim predmetima¹³ (dalje u tekstu: PoPPPOP). KZ u odredbi čl. 79. propisuje da će se oduzeti predmeti i sredstva koji su nastali počinjenjem kaznenog djela. Zanimljiva je i odredba koja propisuje da, ako su ispunjene pretpostavke koje su opisane za oduzimanje predmeta, sud može oduzeti predmete i sredstva i kad počinitelj protupravne radnje nije kriv.¹⁴ Oduzeti predmeti i sredstva postaju vlasništvo Republike Hrvatske.

---

⁹ Prekršajni zakon, NN, br. 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17, 118/18 i 114/22.

¹⁰ Pravilnik o načinu postupanja s predmetima oduzetim u prekršajnim postupcima koji su postali vlasništvo Republike Hrvatske, NN, br. 38/14.

¹¹ Zakon o sigurnosti prometa na cestama, NN, br. 67/08, 48/10, 74/11, 80/13, 158/13, 92/14, 64/15, 108/17, 70/19, 42/20, 85/22, 114/22 i 133/23.

¹² Zakon o kaznenom postupku, NN, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 143/12, 56/13, 152/14, 145/13, 70/17, 126/19, 80/22 i 36/24.

¹³ Pravilnik o postupanju s pronađenim i oduzetim predmetima, NN, br. 58/2012.

¹⁴ Horvatić, Ž.; Derenčinović, D.; Cvitanović, L., *Kazneno pravo – opći dio, kazneno djelo i kaznenopravne sankcije*, 1. izd., Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2017, str. 279.

3. TIJELA NADLEŽNA ZA POSTUPANJE S ODUZETIM PREDMETIMA I PRAKSA POSTUPANJA

3.1. Privremeno oduzimanje predmeta kao policijska ovlast

Policijski službenik privremeno oduzima predmete radi sprječavanja i otklanjanja opasnosti (opći i sigurnosni razlozi) te kad je to potrebno radi pribavljanja dokaza za kazneni ili prekršajni postupak. Privremeno se oduzimaju predmeti kao samostalna policijska ovlast, sigurnosna mjera, dokazna radnja ili u tijeku provedbe druge dokazne radnje.¹⁵ Pri primjeni te ovlasti policijski službenici rukovode se načelom razmjernosti.¹⁶ Odredba čl. 59. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima¹⁷ (dalje u tekstu: ZPPO) propisuje da policijski službenik privremeno oduzima predmet kad je vjerojatno da je namijenjen za počinjenje ili pribavljen počinjenjem kaznenog djela ili prekršaja kad je to potrebno radi zaštite opće sigurnosti i kad je predmet moguće uporabiti za samoozljeđivanje, napad ili bijeg te skrivanje ili uništenje tragova kaznenog djela koje se progoni po službenoj dužnosti.

Unatoč tome što je ta mjera i prema nazivu i prema *ratio legis* privremenog karaktera, nigdje se ne određuju rokovi najduljeg držanja stvari koja je privremeno oduzeta. Tako s obzirom na nepostojanje spomenutog roka držanja treba spomenuti i da u praksi ima slučajeva da se navedena policijska ovlast koristi i kao „zakrpa“ u slučajevima kada je zakonodavac nekim specijalnim zakonom propustio nešto normirati. Primjer za navedeno možemo pronaći u Zakonu o nabavi i posjedovanju oružja građana¹⁸ (dalje u tekstu: ZNPOG), koji je stupanjem na snagu 1. 11. 2018. godine građanima dao rok od godinu dana¹⁹ da prijave zračno oružje koje je, sukladno prethodno važećem Zakonu o oružju,²⁰ bilo razvrstano u kategoriju D, odnosno za koje nije bila potrebna prijava. Međutim, propustio je propisati sankciju za građane koji istekom tog roka ne prijave zračno oružje,²¹ pa u tim slučajevima policija primjenjuje navedenu ovlast.

---

¹⁵ Gluščić, S.; Veić, P., *Zakon o policijskim poslovima i ovlastima*, Zagreb, Ministarstvo unutarnjih poslova, 2020, str. 119.

¹⁶ Gluščić, S.; Veić, P., *Policijske ovlasti*, Zagreb, Ministarstvo unutarnjih poslova, 2024, str. 120.

¹⁷ Zakon o policijskim poslovima i ovlastima, NN, br. 76/09, 92/14 i 70/19.

¹⁸ Zakon o nabavi i posjedovanju oružja građana, NN, br. 94/18, 42/20 i 114/22.

¹⁹ Vidi čl. 79. st. 6. ZNPOG-a.

²⁰ Zakon o oružju, NN, br. 63/07, 146/08 i 59/12.

²¹ Ljubić, D.; Prišlin, N.; Čelić, J., *Nedozvoljeno posjedovanje oružja i eksplozivnih tvari, Policija i sigurnost*, god. 33, br. 2, 2024, str. 158.

Iz odredaba ZPPO-a slijedilo bi da jednom oduzeti predmet policija smije (ili čak mora!) trajno držati, odnosno nikada ga ne vratiti vlasniku ako ocijeni da neki razlog iz čl. 59. istog Zakona još postoji.²²

Treba spomenuti da je odredbama čl. 92. i 93. Pravilnika o načinu postupanja policijskih službenika²³ propisano da se o privremeno oduzetim predmetima vodi posebni upisnik, a kad se privremeno oduzeti predmeti vraćaju, sastavlja se zapisnik u koji se upisuje vrijeme i mjesto vraćanja, podaci o osobi kojoj se predmeti vraćaju i opis predmeta.

3.2. Oduzimanje vozila u kaznenim postupcima

Potrebno je pojmovno razlikovati oduzimanje predmeta i oduzimanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom predviđena KZ-om od privremenog oduzimanja predmeta kao istražne radnje predviđene ZKP-om, odnosno hitne istražne radnje koju je policija ovlaštena provoditi.²⁴

Naime, vezano uz oduzimanje predmeta koje je u ranijem zakonodavstvu bilo propisano kao sigurnosna mjera,²⁵ ispravno tvrdi Novoselec kada navodi da je oduzimanje predmeta teško dovesti u sklad sa svrhom sigurnosnih mjera, koje, po definiciji, nisu usmjerene prema stvarima, nego prema počiniteljima kao osobama. Konstrukcija oduzimanja predmeta kao sigurnosne mjere “stvarne prirode” pokazuje se kao *contradictio in adiecto*.²⁶ S obzirom na to zakonodavac je opravdano u KZ-u zauzeo stajalište da se oduzimanje predmeta smatra kaznenopravnom mjerom *sui generis*²⁷ te se na taj način oduzimanje predmeta stavlja u isti rang s oduzimanjem imovinske koristi, budući da među njima postoje dodirne točke.²⁸

Predmete koji se prema KZ-u imaju oduzeti ili koji mogu poslužiti pri utvrđivanju činjenica u kaznenom postupku policija će privremeno oduzeti u

---

²² Martinović, I.; Parenta I., Privremeno oduzimanje predmeta kao policijska ovlast i dokazna radnja: nedorečena zakonska rješenja u kontekstu ustavnih i europskih standarda, *Policija i sigurnost*, god. 30, br. 3, 2021, str. 379.

²³ Pravilnik o načinu postupanja policijskih službenika, NN, br. 20/22, 37/23 i 114/23.

²⁴ Savić, D., *op. cit.* u bilj. 1, str. 10.

²⁵ Horvatić, Ž.; Derenčinović, D.; Cvitanović, L., *op. cit.* u bilj. 14, str. 279.

²⁶ Novoselec, P., Sudska praksa, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu*, god. 11, br. 1, 2004, str. 282.

²⁷ Istog je stava i Pavlović, Š., *op. cit.* u bilj. 2, str. 395, koji navodi da se oduzimanje predmeta nikako ne uklapa u svrhu izricanja sigurnosnih mjera (“... *otklanjanje okolnosti koje omogućavaju ili poticajno djeluju na počinjenje novog kaznenog djela*“, čl. 66. KZ-a).

²⁸ Novoselec, P., *Opći dio kaznenog prava, Peto izmijenjeno izdanje*, Osijek, Pravni fakultet Sveučilišta u Osijeku, 2016, str. 460.

okviru izvida kaznenih djela ili kad poduzima hitne dokazne radnje,²⁹ odnosno izvršava sudski nalog. Tako je u čl. 212. ZKP-a propisano da, ako postoji opasnost od odgode, policija može i prije započinjanja kaznenog postupka privremeno oduzeti predmete za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora do pet godina. Opasnost od odgode proizlazi iz okolnosti konkretnog slučaja. Nju prosuđuje nadležni državni odvjetnik i istražitelj, a može se odnositi na različite opasnosti za dokaze i dokazivanje, koje se otklanjaju provedbom dokazne radnje.³⁰

Odredbom čl. 2. PoPPOP-a propisano je da se oduzeti predmeti koji su tijekom kaznenog postupka bili pronađeni ili privremeno oduzeti, a imaju poslužiti kao dokaz do podizanja optužnice, čuvaju u posebnoj prostoriji državnog odvjetništva, a nakon podizanja optužnice u posebnoj prostoriji suda. Ako oduzete predmete nije moguće čuvati u državnom odvjetništvu odnosno sudu, ti se predmeti čuvaju izvan prostorija državnog odvjetništva ili suda. Kada su u pitanju oduzeta vozila, s obzirom na to da državna odvjetništva ni sudovi u pravilu ne raspolažu prostornim uvjetima za smještaj i čuvanje, vozila se uglavnom smještaju i čuvaju kao i u prekršajnim postupcima, na način da su pod nadzorom policije.

Analizom PoPPOP-a uočava se da on u svojim „posebnim odredbama o preuzimanju i čuvanju“ (čl. 7.–11.) nigdje posebno ne navodi vozila kao oduzete predmete, već se referira samo na spise i isprave, novac, dragocjenosti, vrijednosne papire i računalne podatke, a u praksi je razvidan problem sporosti donošenja odluka državnih odvjetništava o daljnjem postupanju s privremeno oduzetim vozilima, posebice kada se radi o prometnim nesrećama, gdje se vozila ne vraćaju vlasnicima ni nakon što je na njima provedeno vještačenje.³¹

Vezano uz prethodno izneseno treba spomenuti kako pojedini teoretičari kaznenog i kaznenoprocenog prava, kao i stručnjaci iz područja kriminalisti-

---

²⁹ Ispravno Ivičević Karas naglašava da je dokazna radnja privremenog oduzimanja predmeta ključna mjera procesne prisile prema okrivljeniku i drugim osobama koja se poduzima radi osiguranja predmeta za potrebe kaznenog postupka. Ivičević Karas, E., Radnje i mjere procesne prisile radi pribavljanja predmeta za potrebe kaznenog postupka (novine u prijedlogu Zakona o kaznenom postupku iz lipnja 2008.), *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu*, god. 15, br. 2, 2008, str. 954.

³⁰ Tomašević, G.; Krapac, D.; Gluščić, S., *Kazneno procesno pravo – udžbenik za visoke škole*, Zagreb, Narodne novine, 2016, str. 216–217.

³¹ Prema Pavišić, B.; Modly D.; Veić P., *Kriminalistika*, Zagreb, Golden marketing, Tehnička knjiga, 2006, str. 496, vještačenje je postupovna radnja kojom se utvrđuju ili razjašnjavaju činjenice na osnovi posebnog izvanraspravnog znanja, iskustva ili umijeća. To je uvijek postupovna radnja u okviru koje se izvodi znanstvena ili stručna interpretacija materijalnih činjenica, materijalnog činjeničnog supstrata, promjena, okolnosti i sl., bez obzira na to o kojoj se fazi postupka radi. Riječ je o primjeni znanstvenih, stručnih ili iskustvenih načela i metoda na činjenično stanje koje predstavlja predmet vještačenja od strane vještaka kao osobe koja raspolaže posebnim stručnim znanjem ili umijećem.

ke, razlikuju postupovna (formalna) i izvanpostupovna (neformalna) vještačenja. Postupovna vještačenja provode se sukladno važećim procesnim normama u okviru kaznenog postupka, dok se izvanpostupovna vještačenja najčešće provode prije njegova pokretanja, uglavnom od strane tijela unutarnjih poslova, koja su u biti neformalni nalazi i mišljenja vještaka, tj. ekspertize kojima se utvrđuje je li riječ o kaznenom djelu i sl.³² U pogledu vještačenja vozila idealno bi bilo da policijska tijela raspolažu adekvatnim i namjenskim prostorima za skladištenje i obavljanje različitih vještačenja na motornim vozilima. Takvi prostori omogućuju da se vozila na jednom mjestu čuvaju i vještače, a potrebno je da imaju dovoljno prostora za neometan rad vještaka, da su opremljeni posebnom opremom radi stvaranja uvjeta za vještačenje i različitim izvorima svjetla, da u tim prostorijama neprestano budu angažirane stručne osobe automehaničarske struke koje trebaju asistirati vještacima prilikom njihova rada i sl.³³

Naime, iako iz odredaba čl. 270. ZKP-a proizlazi da državni odvjetnik i sud moraju, kada je riječ o privremenom oduzimanju iz dokaznih razloga, vratiti predmet čim više nije potreban za daljnje vođenje postupka, ne predviđa se mogućnost podnošenja pravnog sredstva kojim bi se osiguralo poštovanje te dužnosti, kao što se ne propisuje ni mogućnost preispitivanja razmjernosti trajanja mjere u slučajevima kada dokazne svrhe privremenog oduzimanja, doduše, još uvijek nisu do kraja ostvarene, ali je ograničenje vlasništva toliko dugotrajno da se više ne može smatrati usklađenim s načelom razmjernosti.³⁴ Ne propisuje se, štoviše, ni dužnost tijela koje je oduzelo predmet da u određenim vremenskim intervalima *ex officio* ispituje potrebu za daljnjim držanjem predmeta i da, ako je predmet i dalje potrebno držati, o tome donese odgovarajuću odluku.³⁵ Tako je na stručnom okruglom stolu od strane predstavnika policije iznesen podatak da se na području Policijske uprave zagrebačke trenutačno nalazi 500 oduzetih vozila, najviše u kaznenim predmetima, a za 65 % nije donesena pravomoćna i izvršna odluka o daljnjem postupanju s oduzetim vozilima, od kojih su neki predmeti iz 2003. godine!³⁶ Iako autori ovog rada ne raspolažu statističkim prikazom iznesenih podataka te ih ne mogu izvorno

---

³² *Ibid.*, str. 498–499.

³³ Mujanović, E.; Datzler, D.; Fazlić, A., Hitne dokazne radnje u kriminalističkom istraživanju krađa motornih vozila, *Policija i sigurnost*, god. 27, br. 4, 2018, str. 464.

³⁴ Tako Vezmar Barlek, I., Primjena načela razmjernosti u praksi suda Europske unije, *Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci*, god. 38, br. 1, 2017, str. 674, navodi da je, primjenjujući načelo razmjernosti, prije svega potrebno utvrditi je li poduzeta mjera primjerena cilju koji se želi postići, je li nužna za postizanje tog cilja ili ga je moguće postići nekom manje restriktivnom mjerom te nameće li mjera obvezniku pretjerani teret u odnosu na cilj koji se njom nastoji postići.

³⁵ Martinović, I.; Parenta I., *op. cit.* u bilj. 22, str. 382.

³⁶ SUK, Zaključci stručnog okruglog stola, *op. cit.* u bilj. 5.

analizirati, postavlja se pitanje je li u takvim slučajevima zadržavanje predmeta do okončanja postupka doista neophodno ili bi državna tijela drugačije postupala kada bi ih na pravovremeni povrat predmeta dodatno motivirala i zakonska mogućnost pobijanja osnovanosti privremenog oduzimanja odgovarajućim pravnim sredstvom, ili barem dužnost preispitivanja po službenoj dužnosti potrebe za daljnjim zadržavanjem privremeno oduzetog predmeta.³⁷

U svezi sa značajem i učestalošću kaznenog djela protuzakonitog ulaženja, kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj, drugoj članici Europske unije ili potpisnici Schengenskog sporazuma (2024. godine na području Republike Hrvatske prijavljena su 1644 kaznena djela iz čl. 326. KZ-a),³⁸ gdje se motorna vozila učestalo pojavljuju kao sredstva namijenjena ili uporabljena prilikom izvršenja kaznenog djela, na stručnom okruglom stolu³⁹ upozoreno je na prevladavajuću sudsku praksu da se trajno oduzimaju uglavnom vozila na kojima su rađene preinake⁴⁰ i uporabljena su za počinjenje kaznenog djela, no može se očekivati da će se takva praksa mijenjati u smislu da će se, kada je to opravdano, oduzimati i vozila na kojima nisu rađene nikakve preinake, ali su uporabljena pri izvršenju kaznenog djela (npr. vozila *rent-a-car*, taksi-vozila, vozila za prijevoz tereta). Vrhovni sud Republike Hrvatske svojom je presudom posl. br. I-Kž-530/03-3 od 6. 8. 2003. preinačio presudu Županijskog suda u Zlataru posl. br. K-3/03 od 11. 3. 2003. u odluci o sigurnosnoj mjeri tako da se na temelju odredbe tada važećeg čl. 80. st. 1. Kaznenog zakona⁴¹ (dalje u tekstu: KZ/97) prema optuženiku primijeni sigurnosna mjera oduzimanja teretnog automobila marke Iveco, tip 35,10 Turbodaily, model C-87554. Naime, Sud primjenu sigurnosne mjere obrazlaže time što je opojna droga nađena u posebno izrađenom skrovištu u podvozju vozila u vlasništvu optuženika te, kako optuženik tim teretnim vozilom često prevozi automobile u tuzemstvu i inozemstvu, procjenjuje da bi se teretno vozilo moglo i ubuduće uporabiti za počinjenje istovrsnog ili sličnog kaznenog djela.

---

³⁷ Martinović, I.; Parenta I., *op. cit.* u bilj. 22, str. 382.

³⁸ Ministarstvo unutarnjih poslova, pregled temeljnih sigurnosnih pokazatelja i rezultata rada u 2024. godini. https://mup.gov.hr/UserDocsImages/statistika/2025/statistika%20za%202024%20hrv%20i%20eng/Statisticki_pregled_2024_web.pdf (preuzeto 4. 6. 2025.).

³⁹ SUK, Zaključci stručnog okruglog stola, *op. cit.* u bilj. 5.

⁴⁰ Vezano uz navedeno treba spomenuti da Zečić, Ž.; Matijević, G.; Pandur, Z., *Profesionalne kompetencije u logističkim aktivnostima*, Zagreb, Sveučilište u Zagrebu, Fakultet šumarstva i drvne tehnologije, 2023, str. 9, navode da svako vozilo koje se registrira u Republici Hrvatskoj mora udovoljavati odredbama Pravilnika o tehničkim uvjetima vozila u prometu na cestama, kojim se uz kategorije propisuju i dimenzije, ukupna masa, osovinsko opterećene vozila, uređaji i oprema koje moraju imati vozila te uvjeti kojima moraju udovoljavati uređaji i oprema vozila u prometu na cestama.

⁴¹ Kazneni zakon, NN, br. 110/1997, 27/1998, 50/2000, 129/2000, 84/2005, 51/2001, 111/2003, 190/2003, 105/2004, 71/2006, 110/2007, 152/2008, 57/2011, 77/2011, 125/2011, 143/2012.

Nadalje, Vrhovni sud Republike Hrvatske svojom je presudom posl. br. I-KŽ-924/03-7 od 29. 3. 2006. preinačio presudu Županijskog suda u Zagrebu posl. br. K-35/02 od 14. 3. 2003. tako da je ukinuo sigurnosnu mjeru izrečenu prema odredbama tada važećeg čl. 80. st. 1. KZ/97. Sud je utvrdio da se opojna droga prevozila vozilom koje nije posebno pregrađivano da bi se u njemu napravio kakav skriven prostor te da ne postoje nikakvi razlozi koji bi upućivali na to da će se to vozilo ponovo uporabiti za počinjenje kaznenog djela, kao ni razlozi koji bi upućivali na to da bi vozilo trebalo oduzeti radi zaštite opće sigurnosti ili iz moralnih razloga. Vrhovni sud utvrđuje da zaključak prvostupanijskog suda o postojanju opasnosti da će se vozilo ponovno uporabiti za vršenje kaznenog djela zato što je vozilo samo formalno u vlasništvu poduzeća čiji je vlasnik supruga optuženika, a da njime stvarno raspolaže optuženik, nije pravilan ni utemeljen na rezultatima postupka.⁴² Prema mišljenju autora ovog rada, dio problema oko oduzimanja, čuvanja i posebno vraćanja vozila moguće je rješavati smislenom primjenom odredaba članka 556.a ZKP-a, prema kojem, ukoliko se ne radi o nalogu državnog odvjetnika, policija samostalno i neovisno o državnom odvjetništvu privremeno oduzima vozilo i predaje ga tijelu, odnosno pravnoj osobi s javnim ovlastima koja je nadležna za raspolaganje i upravljanje imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske.

Donošenjem novog Zakona o upravljanju nekretninama i pokretninama u vlasništvu Republike Hrvatske⁴³ (dalje u tekstu: ZUNP) stvorene su pretpostavke za brže, ekonomičnije postupanje i rješenje većeg broja problema s kojima se trenutačno susreće u praksi. Navedenim se Zakonom uređuje i upravljanje privremeno oduzetom imovinom u kaznenim postupcima. Odredbom čl. 43. st. 1. ZUNP-a propisano je da Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (dalje tekstu: MPUGD) upravlja imovinom koja je u kaznenom postupku odlukom tijela nadležnog po posebnom zakonu privremeno oduzeta okrivljeniku ili s njim povezanim osobama kao imovinska korist ostvarena kaznenim djelom odnosno protupravnom radnjom ili kao predmet namijenjen ili uporabljen za počinjenje kaznenog djela, odnosno kao predmet koji je nastao počinjenjem kaznenog djela, a koja je odlukom tijela nadležnog po posebnom zakonu predana MPUGD-u na upravljanje. Imovina koja je u kaznenom postupku odlukom tijela privremeno oduzeta predaje se na upravljanje MPUGD-u nakon provedbe postupka oduzimanja od strane tijela nadležnog po posebnom zakonu, o čemu se sastavlja zapisnik.

Nekretnine i pokretnine koje su temeljem pravomoćnih sudskih presuda postale vlasništvo Republike Hrvatske nakon procjene sudskog vještaka prodaju se

---

⁴² Vojković, Ž., Privremeno oduzimanje vozila od policije s osvrtnom na sudsku praksu, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu*, god. 13, br. 2, 2006, str. 176.

⁴³ Zakon o upravljanju nekretninama i pokretninama u vlasništvu Republike Hrvatske, NN, br. 155/23.

putem javnog natječaja, javnim prikupljanjem ponuda, a istodobno se uzimaju u obzir i potrebe državnih tijela, ustanova socijalne skrbi te ostalih korisnika Državnog proračuna. Privremeno oduzete pokretne veće vrijednosti, ovisno o njihovoj vrsti, koje su predane na čuvanje i upravljanje MPUGD-u, čuvaju se u odgovarajućim prostorima, odnosno u specijaliziranim ustanovama ako je potrebno osigurati posebne uvjete za njihovo čuvanje do okončanja sudskog postupka, odnosno do stvaranja preduvjeta za njihovo daljnje raspolaganje.⁴⁴

S obzirom na ZUNP, koji je relativno nov zakon (stupio na snagu 23. 12. 2023.), mišljenje je autora da postojeći PoPPOP, koji je u neizmijenjenom obliku na snazi još od 2012. na temelju ZKP-a koji je u međuvremenu više puta noveliran, treba staviti izvan snage ili donijeti novi pravilnik usklađen s odredbama ZUNP-a, čime bi se mogao riješiti veći dio problema vezan uz postupanje s oduzetim motornim vozilima u kaznenim postupcima.

3.3. Oduzimanje vozila u prekršajnim postupcima

Slijedeći promjene u KZ-u, zakonodavac je i u PZ-u propisao da oduzimanje predmeta više nije zaštitna mjera, već prekršajnoppravna mjera *sui generis*. Razlog za to, kao i u KZ-u, jest to što pretpostavka oduzimanja predmeta nije opasnost počinitelja, a ni predmeti koje je opravdano oduzeti nisu uvijek sami po sebi opasni.⁴⁵

Za postupanje s predmetima oduzetim u prekršajnim postupcima koji su postali vlasništvo Republike Hrvatske nadležan je područni ured Porezne uprave na čijem se području nalazi prekršajno tijelo koje je donijelo pravomoćnu odluku o prekršaju kojom su trajno oduzeti predmeti. Ako su predmeti oduzeti u prekršajnim postupcima koje je pokrenula Carinska uprava, za postupanje je nadležan područni carinski ured na čijem se području nalazi prekršajno tijelo koje je donijelo pravomoćnu odluku o prekršaju kojom su trajno oduzeti predmeti (čl. 3. PNPPO-a). Prekršajno tijelo koje je donijelo odluku o prekršaju kojom su trajno oduzeti predmeti dužno je odmah po pravomoćnosti odluke dostaviti tijelu nadležnom za postupanje s oduzetim predmetima odluku o prekršaju s klauzulom pravomoćnosti i predati oduzete predmete. U tijelima nadležnim za postupanje s oduzetim predmetima postupak provodi povjerenstvo.

---

⁴⁴ Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine bilo je domaćin sastanaka u sklopu međunarodne suradnje, razmjene iskustava i najboljih praksi u poslovima upravljanja imovinom oduzetom u kaznenim postupcima koji su se održali u Zagrebu 30. 11. i 1. 12. 2023. godine. <https://mpgi.gov.hr/vijesti-8/ministarstvo-domacin-sastanaka-na-temu-upravljanja-oduzetom-imovinom-u-kaznenim-postupcima/17292> (pristup 11. 12. 2024.).

⁴⁵ Josipović, I.; Tripalo, D.; Korotaj, G.; Klarić, G.; Rašo, M., *Komentar Prekršajnog zakona*, Zagreb, Narodne novine, 2014, str. 125.

Povjerenstvo je dužno preuzeti oduzete predmete, osigurati sve što je potrebno za njihov smještaj i poduzeti sve mjere potrebne radi njihova očuvanja (čl. 4. st. 4. PNPPO-a). Prije prodaje oduzetih predmeta (javnom dražbom, elektroničkom javnom dražbom ili javnim pozivom za prikupljanje pisanih ponuda) povjerenstvo mora izvršiti procjenu vrijednosti oduzetih predmeta, o čemu se sastavlja zapisnik.

Ako se postupak prodaje ne uspije provesti i ako je to u javnom interesu, oduzeti predmeti mogu se besplatno dodijeliti tijelima državne vlasti, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnim osobama koje imaju javne ovlasti i neprofitnim organizacijama koje obavljaju odgovarajuću djelatnost (čl. 18. st. 2. PNPPO-a). Ovdje valja upozoriti na ograničavajuću odredbu čl. 17. st. 1. PNPPO-a, koji besplatnu dodjelu omogućuje samo ako su kumulativno ispunjeni uvjeti (postupak prodaje nije se uspio provesti i ako je to u javnom interesu). S ciljem olakšavanja i pojednostavnjenja besplatne dodjele oduzetih predmeta, konkretno motornih vozila, za koje bi sigurno postojao određeni interes, potrebno je izmjenom PNPPO-a omogućiti besplatnu dodjelu alternativno i bez prethodnog postupka pokušaja prodaje, odnosno uvijek kada je to u javnom interesu.

Kada se radi o prekršajnim postupcima u kojima tužitelj (policija) predlaže trajno oduzimanje vozila od počinitelja prekršaja u prometu, u ranijem razdoblju uočava se različitost odluka prekršajnih i Visokog prekršajnog suda⁴⁶ (dalje u tekstu: VPS) oko osnovanosti primjene odredaba čl. 76.a st. 1. PZ-a u pogledu postojanja ili nepostojanja opasnosti da će se vozilo ponovno uporabiti za počinjenje nekog od prekršaja iz čl. 229. st. 8. ZSPC-a. U kontekstu upozoravanja na složenost ove problematike treba istaknuti i jedno ranije pravno shvaćanje Državnog odvjetnika kao univerzalnog tužitelja u prekršajnim postupcima o tome može li se i kada motorno vozilo⁴⁷ uopće smatrati predmetom namijenjenim za počinjenje prekršaja.⁴⁸ Iz navedene odluke Glavnog državnog

---

⁴⁶ Tako je VPS presudom posl. br. PŽ-668/15. od 31. 3. 2015. potvrdio presudu Prekršajnog suda u Velikoj Gorici posl. br. 2 P-24/15. od 27. 1. 2015., kojom je odbijen prijedlog policije da se automobil trajno oduzme, dok je u drugom predmetu VPS presudom posl. br. PŽ-6376/14. od 10. 12. 2014. potvrdio presudu Prekršajnog suda u Delnicama posl. br. 2 P-3343/14. od 30. 8. 2014., kojom je automobil bio trajno oduzet.

⁴⁷ Odredbom čl. 2. st. 1. toč. 33. ZSPC-a propisano je da je motorno vozilo svako vozilo koje se pokreće snagom vlastitog motora, osim vozila koja se kreću po tračnicama, dok KZ u odredbi čl. 87. st. 17. šire tumači navedeni termin propisujući da je motorno vozilo svako prometno sredstvo na motorni pogon u kopnenom, vodenom i zračnom prometu.

⁴⁸ Glavni državni odvjetnik odlukom br. ZPP-DO-112/2016. od 28. 2. 2017. odbio je pokrenuti zahtjev za zaštitu zakonitosti: „Naime, unatoč činjenici, kako je sasvim izvjesno da će okrivljenik kao specijalni povratnik, nastaviti sa počinjenjem istovrsnih ili sličnih prekršaja, ne može se prihvatiti vaše stajalište da bi motorno vozilo kojim je okrivljenik upravljao u vrijeme počinjenja prekršaja bio predmet isključivo namijenjen za počinjenje prekršaja... zbog čega se ovakvo postupanje može spriječiti samo izricanjem zaštitne mjere zabrane upravljanja

odvjetnika razvidno je da Glavni državni odvjetnik ne prihvaća stajalište tužitelja o potrebi oduzimanja vozila iz razloga što vozilo „nije predmet isključivo namijenjen za počinjenje prekršaja“. Međutim, analizom odredbe čl. 76.a st. 1. PZ-a autori zapažaju da zakonodavac kao uvjet za oduzimanje kumulativno ne zahtijeva da predmet bude *isključivo namijenjen* za počinjenje prekršaja, već da je uvjet alternativan, odnosno da je predmet (vozilo) namijenjen ili *uporabljjen* za počinjenje prekršaja, što je, kada su u pitanju prekršaji u prometu, notorna činjenica. Od početnih kontroverzi u postupanjima nadležnih tijela državne uprave oko mogućnosti trajnog oduzimanja motornog vozila u prekršajnim postupcima (može li se motorno vozilo smatrati sredstvom namijenjenim za počinjenje prekršaja, ograničavanje prava vlasništva i raspolaganja imovinom u pogledu oduzimanja vozila neovisno o tome čije je vozilo vlasništvo,⁴⁹ prekršaji u povratu i ranije pravomoćne presude za prekršaje u prometu kao razlog trajnog oduzimanja vozila), boljom kvalitetom rada ovlaštenog tužitelja (primarno policije) i njegovom aktivnijom ulogom u prekršajnim postupcima kroz podnošenje redovitih i izvanrednih pravnih lijekova, u novijoj sudskoj praksi⁵⁰ učinjeni su znatni pomaci, pa se sada vozila u većem broju i s većom izvjesnošću trajno oduzimaju kada je to razmjerno, odnosno kada postoji opasnost da će se ponovno uporabiti za počinjenje prekršaja i neovisno o tome u čijem su vlasništvu.⁵¹

S ciljem bolje efikasnosti postupka mišljenje autora ovog rada jest da bi odredbe čl. 76.a st. 1. PZ-a u pogledu oduzimanja predmeta i roka za donošenje odluke od strane suda (barem kada su u pitanju vozila) bilo potrebno uskladiti s odredbama ZSPC-a, koji, kao što je već navedeno, u čl. 229. st. 9. propisuje rok od 15 dana za donošenje odluke. Sudski poslovnik⁵² (dalje u tekstu: SP) u svojim odredbama nigdje ne propisuje hitnost u postupcima kada se

---

motornim vozilom kojom se prekršitelju onemogućuje upravljanje bilo kojim motornim vozilom, a ne oduzimanjem vozila.“

⁴⁹ Tako Horvatić, Ž.; Cvitanović, L.; Novoselec, P., *Rječnik kaznenog prava*, Masmedia, Zagreb, 2002, str. 350, navode da, ako je oduzimanjem predmeta od počinitelja neka treća osoba oštećena, preostaje joj pravo naknade, ali ne prema državi koja je oduzela predmet, već prema onome od koga je oduzet.

⁵⁰ VPS je presudom posl. br. Ppž-8803/2023 od 10. 1. 2024. prihvatio žalbu tužitelja i preinačio prvostupanjsku presudu tako da se na temelju članka 76.a Prekršajnog zakona trajno oduzima privremeno oduzeto vozilo od okrivljenika, a presudom posl. br. Ppž-7641/2024 od 22. 1. 2025. prihvatio žalbu tužitelja i preinačio prvostupanjsku presudu tako da se na temelju članka 76.a Prekršajnog zakona trajno oduzima privremeno oduzeto vozilo od okrivljenice

⁵¹ VPS u svojoj presudi posl. br. Ppž-13038/2022 od 26. 1. 2023. utvrđuje da žaliteljica bez uspjeha ističe da je odluka o oduzimanju vozila neosnovana jer da je vozilo vlasništvo njezina supruga, budući da činjenica vlasništva nad vozilom treće osobe nije odlučna za primjenu ove mjere.

⁵² Sudski poslovnik, NN, br. 37/14, 49/14, 08/15, 35/15, 123/15, 45/16, 29/17, 33/17, 57/17, 101/18, 119/18, 81/19, 128/19, 39/20, 47/20, 138/20, 147/20, 70/21, 99/21, 145/21, 23/22, 12/23, 122/23 i 55/24.

radi o oduzimanju vozila ni ikakve rokove za donošenje odluke, pa bi i u tom smislu bilo potrebno izvršiti izmjene i dopune kako bi se skratilo vrijeme koje protekne od privremenog oduzimanja do donošenja sudske odluke o daljnjem načinu postupanja s oduzetim vozilima (trajno oduzimanje ili vraćanje).

S tim u vezi predstavnici policije (ovlašteni tužitelj) iz svoje prakse ističu da je u određenom broju prekršajnih postupaka vrijeme koje protekne od privremenog oduzimanja vozila do donošenja odluka sudova predugo (u nekim slučajevima 4–7 mjeseci!) iako se po „prirodi stvari“ radi o hitnim predmetima. Nadalje ističu i da nije zadovoljavajuće stanje u pogledu vremena koje protekne od pravomoćnosti odluke o trajnom oduzimanju vozila do njegova preuzimanja od strane povjerenstva Porezne uprave, pa vozila, iako to ne bi trebala, ostaju u prostorima policijskih postaja ili se moraju odvoziti na druge dislocirane prostore za smještaj i čuvanje (npr. prostor bivše vojarne u Jastrebarskom).⁵³ Prema mišljenju autora ovog rada, razlog tome jest upravo u podnormiranosti i neusklađenosti propisa, koje je potrebno dopuniti i izmijeniti kako je gore navedeno.

Pored uočenih problema normativne prirode evidentni su tehnički i organizacijski problemi vezani za smještaj i čuvanje oduzetih vozila, koja su pravilu pod nadzorom policije, što zahtijeva dodatan angažman ljudskih i tehničkih resursa, uz generiranje materijalnih troškova. U nedostatku odgovarajućeg prostora za smještaj i čuvanje u područnim uredima Porezne uprave, koji su temeljem odredbi PNPPO-a nadležni za postupanje s oduzetim predmetima, oduzeta vozila čuvaju se duže vrijeme u neodgovarajućim uvjetima, s realnim rizikom umanjenja njihove vrijednosti. Također, postoje problemi objektivne prirode kod provedbe postupka procjene vrijednosti oduzetih predmeta jer povjerenstva tijela nadležnih za postupanje s oduzetim predmetima u pravilu ne raspolažu stručnim znanjima potrebnim za procjenu vrijednosti, pa se postupak procjene zbog potrebe vještačenja produžava, a stvara i dodatne troškove.

4. LEGITIMNOST ODUZIMANJA PREDMETA U ODNOSU NA PRAVO VLASNIŠTVA I PRAVO NA NAKNADU ŠTETE

U prethodnom dijelu ovog rada upozorili smo da je u praksi postupanja nadležnih tijela, poglavito sudova, kada se radi o oduzimanju predmeta, naglašena potreba razmjernosti između zakonitosti oduzimanja i zadržavanja (prava tijela vlasti da oduzmu imovinu kao fizički dokaz) u odnosu na pravo zaštite imovine zajamčeno Ustavom i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i

---

⁵³ SUK, Zaključci stručnog okruglog stola, *op. cit.* u bilj. 5.

temeljnih sloboda i Protokolom 1 uz Konvenciju (dalje u tekstu: Konvencija i Protokol).⁵⁴

Tako je Ustavni sud u odluci br. U-III/3455/2017 od 22. 11. 2018. godine ocijenio da postoji povreda prava na podnositeljevo pravo vlasništva kada je podnositelju ustavne tužbe osobno vozilo, koje je bilo privremeno oduzeto 3. prosinca 2006. s ciljem dokazivanja u kaznenom postupku, bilo vraćeno tek 27. veljače 2013., unatoč činjenici da je kazneni postupak završio presudom Županijskog suda u Vukovaru od 17. svibnja 2011., kojom je podnositelj oslobođen optužbe, pri čemu su parnični sudovi odbili njegov zahtjev za naknadu štete. Iako je mjera privremenog oduzimanja vozila bila zakonita, s obzirom na to da je poduzeta na temelju mjerodavnih odredaba ZKP-a, kao i da je imala legitiman cilj u javnom interesu koji se odnosi na pribavljanje i osiguranje predmeta koji može biti korišten kao dokaz u kaznenom postupku, Ustavni je sud utvrdio da je podnositelju ustavne tužbe nametnut prekomjerni teret jer za dugotrajno privremeno oduzimanje vozila nije dobio nikakvu naknadu štete, a pravomoćno je oslobođen u kaznenom postupku. Također, Ustavni je sud naglasio da u zakonodavstvu mora biti predviđena mogućnost pokretanja postupka protiv države radi naknade štete koja nastane kada vlasti oduzmu neki predmet kao dokaz i zatim ga propuste sačuvati od propadanja.

U tom je kontekstu iznimno značajna za praksu postupanja presuda Europskog suda za ljudska prava Prvi odjel u predmetu Vuković protiv Hrvatske, zahtjev br. 47880/14, Strasbourg, 15. 11. 2018.⁵⁵ U tom predmetu vozilo podnositelja zahtjeva oduzeto je u okviru kaznene istrage protiv nepoznatog počinitelja, a namjera oduzimanja bila je utvrditi je li vozilo ukradeno. Takvo oduzimanje proizašlo je iz primjene odredbe čl. 218. st. 5. tada važećeg ZKP-a,⁵⁶ kojim je predviđeno obvezno oduzimanje predmeta koji bi se mogli upotrijebiti kao dokaz u kaznenom postupku. Navedena odredba Zakona bila je primjenjiva bez obzira na to jesu li takvi predmeti u vlasništvu počinitelja ili treće osobe i bez obzira na ponašanje ili povezanost treće osobe s kaznenim djelom. U prethodno podnesenoj ustavnoj tužbi podnositelj zahtjeva tvrdio je da je presudama prvostupanjskog i drugostupanjskog suda došlo do povrede njegova prava na vlasništvo i prava na pravično suđenje zajamčenih člankom 29. stavkom 1. i člankom 48. Ustava Republike Hrvatske.⁵⁷ Ustavni sud tužbu

---

⁵⁴ Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i Protokol 1 uz Konvenciju, NN-MU, br. 18/97, 6/99 –pročišćeni tekst, 8/99, 14/02, 13/03, 9/05, 1/06, 3/06, 2/10 i 1/17.

⁵⁵ Presuda u predmetu Vuković protiv Hrvatske, br. zahtjeva 47880/14, <https://uredzastupnika.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Presude%20i%20odluke/Vukovi%C4%87,%20presuda.pdf> (pristup 3. 1. 2025.).

⁵⁶ Zakon o kaznenom postupku, NN, br. 110/97, 27/98, 58/99 i 112/99.

⁵⁷ Ustav Republike Hrvatske, NN, br. 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 45/01, 55/01, 76/10, 85/10 i 05/14.

je odbio utvrdivši da osporene presude nisu bile proizvoljne i da podnositelju *nije povrijeđeno* pravo vlasništva.

U svojem zahtjevu upućenom ESLJP-u podnositelj je prigovorio da je u svezi s čl. 1. Protokola br. 1 pretrpio štetu uslijed dugotrajnog zadržavanja njegova automobila u neodgovarajućim uvjetima skladištenja nakon što ga je zaplijenila policija te da su domaći sudovi odbili dodijeliti mu naknadu za pretrpljenu štetu (umanjena vrijednost tijekom dvije godine, koliko je vozilo držala policija u neodgovarajućim uvjetima). Ured zastupnika Republike Hrvatske pred ESLJP-om u svojoj analizi presude⁵⁸ konstatira da je ESLJP utvrdio da oduzimanje i zadržavanje podnositeljeva vozila, koje je rezultiralo smanjenjem njegove vrijednosti, a koje su domaće vlasti odbile nadoknaditi, predstavlja miješanje države u smislu članka 1. Protokola br. 1,⁵⁹ odnosno nadzor nad upotrebom vlasništva. Iako je takvo miješanje države bilo zakonito te je imalo legitiman cilj u općem interesu (osiguranje i zaštita predmeta koji se može koristiti kao dokaz u kaznenom postupku), ESLJP je ispitaio i je li takvo miješanje bilo razmjerno. S tim u vezi Sud naglašava da, iako se oduzimanje vozila podnositelja zahtjeva samo po sebi ne može kritizirati, imajući u vidu slobodu procjene dopuštenu na temelju st. 2. čl. 1. Protokola 1, ono predstavlja rizik nametanja pretjeranog tereta u smislu mogućnosti raspolaganja svojom imovinom i *mora osigurati određena postupovna jamstva* kako bi se osiguralo da rad sustava i njegov utjecaj na vlasnička prava podnositelja zahtjeva nisu ni proizvoljni ni nepredvidivi te da stvarno pretrpljena šteta uslijed oduzimanja ili zapljene ne bi smjela biti veća od one koja je nužna. U pogledu štete koja je nanesena vozilu podnositelja zbog dugotrajnog zadržavanja u neprikladnim uvjetima Sud utvrđuje da domaći sudovi nisu razmotrili razmjernost osporavane mjere i njezinih učinaka na prava vlasništva podnositelja zahtjeva, kako to zahtijeva članak 1. Protokola br. 1.

Ustavni sud RH u nizu svojih ranijih odluka izrazio je stajalište da se vlasništvo u smislu čl. 48. st. 1. mora vrlo široko tumačiti jer obuhvaća načelno sva imovinska prava. Načelna pravna stajališta o ustavnom jamstvu prava vlasništva Ustavni je sud zauzeo u odluci U-I-763/2009 i drugima od 30. 3. 2011. godine, koje su objavljene u NN, br. 39/11. Vlasništvo čini skup prava njegova nositelja u odnosu prema stvari kao takvoj i podrazumijeva pravo na njezino posjedovanje, uporabu, korištenje, odnosno raspolaganje, a ne podrazumijeva

---

⁵⁸ Analiza presude Vuković protiv Hrvatske, br. zahtjeva 47880/14. https://uredzastupnika.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/Analize%20presuda%20i%20odluka//Vukovi%C4%87%20analiza%20presude_web.pdf (pristup11. 1. 2025.).

⁵⁹ Spomenuta odredba navodi da svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na mirno uživanje svojega vlasništva. Nitko se ne smije lišiti svoga vlasništva, osim u javnom interesu, i to samo uz uvjete predviđene zakonom i općim načelima međunarodnog prava.

ovakvu ili onakvu vrijednost stvari.⁶⁰ Ustavni sud na temelju čl. 48. štiti pravo vlasništva na ustavnopravnoj razini tako da priječi tijelima državne vlasti ograničavanje ili oduzimanje tog prava, osim ako je ograničavanje ili oduzimanje zasnovano na zakonu.⁶¹

Jednako tako, treba spomenuti da je Ustavni sud u svojoj odluci br. U-III-689/2008 od 27. 10. 2010. godine, objavljena u NN, br. 130/10, utvrdio da su sudovi, kad je došlo i do *umanjenja imovine podnosioca*, a da pravna osnova i razlozi za njezino umanjenje nisu obrazloženi, povrijedili i jamstvo prava vlasništva.⁶² Ovdje valja upozoriti na mjerodavne odredbe čl. 14. Zakona o sustavu državne uprave⁶³ (dalje u tekstu: ZSDU), koji propisuje da štetu koja građaninu, pravnoj osobi ili drugoj stranci nastane nezakonitim ili nepravilnim radom državne uprave nadoknađuje Republika Hrvatska. U odnosu na predmet Vuković protiv Hrvatske autori ovog rada zapažaju da je s ciljem sprječavanja posljedica propusta vlasti da čuva oduzetu imovinu (fizički dokaz) na sigurnom i u razumno dobrom stanju policija, znajući da uslijed čuvanja vozila u neodgovarajućim uvjetima prijete opasnost od uništenja, odnosno znatnog gubitka vrijednosti oduzetog predmeta (vozila), svoje postupanje, *da je takva odredba tada postojala u ZKP-u*, mogla uskladiti s odredbama čl. 556.a KZ-a, a koji je uvršten novelom ZKP-a⁶⁴ iz 2017. godine. Prema njemu, ako se ne radi o nalogu državnog odvjetnika (to je bilo upravo u konkretnom slučaju), policija samostalno i neovisno o državnom odvjetništvu privremeno oduzima vozilo i predaje ga tijelu, odnosno pravnoj osobi s javnim ovlastima koja je nadležna za raspolaganje i upravljanje imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske.

U pogledu tužbe za naknadu štete protiv države (umanjena vrijednost automobila uslijed njegova dugotrajnog držanja od strane policije u neodgovarajućim uvjetima) koju je podnositelj zahtjeva podnio pred Općinskim, a potom i pred Županijskim sudom u Zagrebu, ti su sudovi smatrali da je privremeno oduzimanje automobila bilo zakonito utemeljeno na tada važećim odredbama ZKP-a te stoga država ne može biti odgovorna za štetu. U vezi s tim ESLJP je utvrdio da su se domaći sudovi u parničnom postupku u pogledu naknade štete ograničili samo na pitanje zakonitosti oduzimanja i zadržavanja, bez uzimanja u obzir gore navedenih razmatranja, uključujući i razmjernost osporavane mjere i njezinih učinaka na pravo vlasništva. Takve odluke građanskih sudova nisu pokazale da je zadovoljen zahtjev pravične ravnoteže, koji proizlazi iz 2. stavka članka 1. Protokola br. 1, pa Sud zaključuje da je došlo do povrede članka 1. Protokola br. 1. Sud konstatira da presuda nameće tuženoj državi

---

⁶⁰ Crnić, I., *Ustav Republike Hrvatske u praksi*, Zagreb, Organizator, 2018, str. 542–543.

⁶¹ *Ibid.*, str. 557.

⁶² Crnić, I., *op. cit.* u bilj. 60, str. 564.

⁶³ Zakon o sustavu državne uprave, NN, br. 66/19 i 155/23.

⁶⁴ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, NN, br. 70/17.

pravnu obvezu da obustavi povredu i da ispravi njezine posljedice. S obzirom na u biti postupovnu prirodu utvrđene povrede, ne može se nagađati o opsegu štete nanesene podnositeljevu vozilu budući da to pitanje nije bilo predmetom domaćeg postupka. S tim u vezi Sud napominje da podnositelj zahtjeva može podnijeti zahtjev za ponavljanje parničnog postupka na temelju odredaba Zakona o parničnom postupku (dalje u tekstu: ZPP)⁶⁵ i, prema tome, da mu nije potrebno dosuditi ikakav novčani iznos na ime imovinske štete.⁶⁶

Člankom 428.a ZPP-a propisano je da na temelju presude ELJSP-a kojom se utvrđuje povreda Konvencije i Protokola stranka može zahtijevati izmjenu odluke suda koji je sudio u prvom stupnju u kojem je donesena odluka kojom je povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda. U ponovljenom postupku sudovi su dužni poštivati pravna stajališta izražena u konačnoj presudi ESLJP-a kojom je utvrđena povreda temeljnog ljudskog prava ili slobode.

Također, podnositelj je podnio izvanrednu reviziju Vrhovnom sudu Republike Hrvatske sa zahtjevom da se izjasni o pravnom pitanju imaju li vlasnici predmeta privremeno oduzetih za potrebe kaznenog postupka pravo na naknadu za nemogućnost korištenja tih predmeta u situaciji u kojoj u konačnici nije pokrenut kazneni ili prekršajni postupak. Vrhovni sud proglasio je podnositeljevu reviziju nedopuštenom utvrdivši da pravno pitanje koje je postavio nije važno za jedinstvenu primjenu prava.

U pogledu zahtjeva podnositelja kojim potražuje iznos od 10 000 eura (EUR) na ime naknade neimovinske štete Sud smatra da je podnositelj zahtjeva zasigurno pretrpio neimovinsku štetu koja nije u dovoljnoj mjeri nadoknađena samim utvrđivanjem povrede, da odluke domaćih sudova kojima je odbijen zahtjev za naknadu štete nisu zadovoljile standard „pravedne ravnoteže“, pa je stoga došlo do povrede članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju i podnositelju je dosuđen iznos od 5000 eura na ime neimovinske štete te 6100 eura za troškove postupka.

Da je u međuvremenu došlo do znatnih promjena u pravnom shvaćanju Vrhovnog suda, za potrebe ovog rada upozoravamo na revizijsku presudu Vrhovnog suda br. Rev 180/2023-2 od 27. 2. 2024. u jednom usporedivom predmetu. U konkretnom slučaju, nakon što je vozilo bilo privremeno oduzeto suprugu tužiteljice zbog sumnje na počinjenje kaznenog djela te nakon što je odbačena kaznena prijava protiv supruga tužiteljice, nadležno tijelo nije izvršilo vraćanje oduzetog automobila tužiteljici kao vlasnici, već je tužiteljica bila primorana voditi i parnični postupak radi vraćanja vozila. U parničnom predmetu nakon odbačaja kaznene prijave protiv supruga tužiteljice nadležno tijelo nije donijelo

---

⁶⁵ Zakon o parničnom postupku, SL SFRJ, br. 4/77, 36/7.7, 6/80, 36/80, 43/82, 69/82, 58/84, 74/87, 57/89, 20/90, 27/90, 35/91, i NN, br. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/0.7, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22 i 155/23.

⁶⁶ Presuda u predmetu Vuković protiv Hrvatske, *op. cit.* u bilj. 55, str. 7 i 8.

odluku o vraćanju privremeno oduzetog vozila, a vozilo je bilo neadekvatno čuvano.

U svojoj presudi revizijski Sud zaključuje da štetu za tužiteljicu ne predstavlja samo razlika između procijenjene vrijednosti vozila da se vozilo redovito održavalo u vrijeme vraćanja i vrijednosti ostatka vozila, kako je to zaključio drugostupanjski sud, već je pravilno prvostupanjski sud ocijenio da visinu štete predstavlja razlika između vrijednosti koju je vozilo imalo u vrijeme kada je kaznena prijava odbačena i vrijednosti vozila koju bi imalo da je cijelo vrijeme bilo redovito održavano, kako je to utvrdio prvostupanjski sud. Dakle, štetna se radnja sastoji u činjenici da nadležno tijelo nije donijelo odluku o vraćanju vozila nakon što je odbačena kaznena prijava, kao i u činjenici da je zbog neadekvatnog čuvanja došlo do oštećenja vozila. Istom je presudom utvrđeno da je došlo do povrede prava vlasništva tužiteljice u smislu čl. 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda te, prema shvaćanju revizijskog suda, oduzimanje i zadržavanje vozila nije bilo razmjerno, a pogotovo nije bilo osnove za zadržavanje vozila nakon što je odbačena kaznena prijava protiv supruga tužiteljice niti je bilo osnove da se vozilo vrati tužiteljici tek nakon 16 godina.

5. ZAKLJUČAK

Radnja privremenog oduzimanja predmeta predstavlja ograničenje prava vlasništva zajamčenog Ustavom i Protokolom br. 1 uz Konvenciju. Iako je pravo vlasništva derogabilno pravo, u pogledu mogućih postupaka za naknadu štete uslijed dugotrajnog zadržavanja vozila ili skladištenja u neodgovarajućim uvjetima, uslijed kojeg je došlo do umanjenja vrijednosti imovine, nije dovoljno ograničiti se samo na razmatranje zakonitosti oduzimanja i zadržavanja, bez uzimanja u obzir razmjernosti osporavane mjere s ciljem koji se njome želi postići i njezinih učinaka na pravo vlasništva.

U postupanju državnih odvjetništava, sudova, policije i istražitelja potrebno je mijenjati praksu na način da se u svakom konkretnom slučaju vrši preispitivanje razmjernosti trajanja mjere i kada je ograničenje vlasništva toliko dugotrajno da se više ne može smatrati usklađenim s načelom razmjernosti, potrebno je vratiti privremeno oduzete predmete (motorna vozila) čim više nisu nužno potrebni za daljnje vođenje postupka.

Oduzeta vozila u kaznenim postupcima potrebno je predavati tijelu nadležnom za raspolaganje i upravljanje imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske, a ne smještati ih u prostorima policije. S tim u vezi PoPPOP, koji je u neizmijenjenom obliku na snazi još od 2012. godine, kako bi se ostvario *ratio legis* (sačuvanje predmeta od propadanja), treba staviti izvan snage i donijeti

novi propis usklađen s odredbama ZUNP-a.⁶⁷ S ciljem ubrzanja postupaka, odnosno donošenja sudskih odluka o daljnjem postupanju s vozilima oduzetim u prekršajnim postupcima u primjerenim rokovima, odredbe članka 76.a st. 1. PZ-a potrebno je izmijeniti kada se radi o privremeno oduzetim vozilima na način da budu u skladu s odredbama ZSPC-a, koji u čl. 229. st. 9. propisuje rok od 15 dana za donošenje odluke. Jednako tako, Sudski poslovnik u svojim odredbama nigdje ne propisuje hitnost u postupcima kada se radi o oduzimanju vozila niti ikakve rokove za donošenje odluke, pa bi i u tom smislu bilo potrebno izvršiti njegove izmjene i dopune.

Izmjenom odredbe čl. 17. st. 1. PNPPO-a potrebno je omogućiti besplatnu dodjelu oduzetih vozila tijelima državne vlasti, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnim osobama koje imaju javne ovlasti i neprofitnim organizacijama koje obavljaju odgovarajuću djelatnost, alternativno bez prethodnog postupka pokušaja prodaje, odnosno uvijek kada je to u javnom interesu.

U skladu s ustavnopravnim i konvencijskim odredbama o pravu vlasništva te odlukama Ustavnog suda i ESLJP-a, u zakonodavnim okvirima potrebno je propisati rokove najduljeg držanja predmeta koji su privremeno oduzeti i mogućnost podnošenja pravnog sredstva kojim bi se osiguralo poštovanje dužnosti vraćanja privremeno oduzetih predmeta čim više nisu potrebni za daljnje vođenje postupka. Također, potrebno je stvoriti i zakonske pretpostavke za odgovornost države radi naknade štete koja nastane kada vlasti oduzmu neki predmet kao dokaz i zatim ga propuste sačuvati od propadanja.

Naime, kao što smo već naveli, pravni temelj za nadoknadu štete nastale uslijed nezakonitog ili nepravilnog rada državne uprave utvrđen je odredbama ZSDU-a, a s tim u vezi treba spomenuti da pravni poreci suvremenih država pokazuju visoku razinu osjetljivosti na mogućnost povrede prava koja može proizaći iz djelovanja državnih službenika, osobito kada je takva povreda neposredno povezana s obavljanjem službene dužnosti.⁶⁸ U tom kontekstu odredbe Zakona o državnim službenicima⁶⁹ (čl. 129.–136.) precizno uređuju sustav naknade štete od strane državnih službenika koju u vezi s službom počine državnom tijelu namjerno ili krajnjom nepažnjom. Međutim, individualna odgovornost u analiziranom kontekstu predstavlja rješenje isključivo u iznimnim slučajevima, dok je za sustavno rješavanje problema nužan strateški pristup,

---

⁶⁷ U vezi s navedenom napomenom valja istaknuti da je tijekom recenzijskog postupka ovog rada donesena Uredba o uvjetima i načinu upravljanja privremeno oduzetom imovinom, NN, br. 120/2025, kojom je uspostavljen pravni okvir za postupanje s privremeno oduzetim predmetima kojima prijeto opasnost od gubitka vrijednosti, što je bila jedna od glavnih zamjerki koju su autori istaknuli u ovom radu.

⁶⁸ Borković, I., *Upravno pravo, VII. izmijenjeno i dopunjeno izdanje*, Narodne novine, Zagreb, 2002, str. 308.

⁶⁹ Zakon o državnim službenicima, NN, br. 155/23. i 85/24.

koji uključuje i izmjene regulatornog okvira te uspostavu tehničkih preduvjeta za njegovu učinkovitu provedbu.

LITERATURA

1. Borković, Ivo, *Upravno pravo, VII. izmijenjeno i dopunjeno izdanje*, Narodne novine, Zagreb, 2002.
2. Crnić, Ivica, *Ustav Republike Hrvatske u praksi*, Zagreb, Organizator, 2018.
3. Gluščić, Stjepan; Veić, Petar, *Policijske ovlasti*, Zagreb, Ministarstvo unutarnjih poslova RH, 2024.
4. Gluščić, Stjepan; Veić, Petar, *Zakon o policijskim poslovima i ovlastima*, Zagreb Ministarstvo unutarnjih poslova RH, 2020.
5. Horvatić, Željko; Derenčinović, Davor; Cvitanović, Leo, *Kazneno pravo, opći dio, kazneno djelo i kaznenopravne sankcije*, 1. izd., Zagreb, 2017.
6. Horvatić, Željko; Cvitanović, Leo; Novoselec, Petar, *Rječnik kaznenog prava*, Masmedia, Zagreb, 2002.
7. Ivičević Karas, Elizabeta, Radnje i mjere procesne prisile radi pribavljanja predmeta za potrebe kaznenog postupka (novine u prijedlogu Zakona o kaznenom postupku iz lipnja 2008.), *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu*, god. 15, br. 2, 2008, str. 939–971.
8. Josipović, Ivo; Tripalo, Dražen; Korotaj, Gordana; Klarić, Gordana; Rašo, Marko, *Komentar Prekršajnog zakona*, Zagreb, Narodne novine, 2014.
9. Ljubić, Dinko; Prišlin, Nataša; Čelić, Josip, Nedozvoljeno posjedovanje oružja i eksplozivnih tvari, *Policijska i sigurnost*, god. 33, br. 2, 2024, str. 148–164.
10. Martinović, Igor; Parenta Iva, Privremeno oduzimanje predmeta kao policijska ovlast i dokazna radnja: nedorečena zakonska rješenja u kontekstu ustavnih i europskih standarda, *Policijska i sigurnost*, god. 30, br. 3, 2021, str. 376–396.
11. Mujanović, Eldan; Datzer, Darko; Fazlić, Adnan, Hitne dokazne radnje u kriminalističkom istraživanju krađa motornih vozila, *Policijska i sigurnost*, god. 27, br. 4, 2018, str. 458–473.
12. Novoselec, Petar, *Opći dio Kaznenog prava, Peto izmijenjeno izdanje*, Osijek, Pravni fakultet Sveučilišta u Osijeku, 2016.
13. Novoselec, Petar, Sudska praksa, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu*, god. 11, br. 1, 2004, str. 279–284.
14. Pavišić, Berislav; Modly, Duško; Veić, Petar, *Kriminalistika*, Zagreb, Golden marketing, Tehnička knjiga, 2006.
15. Pavlović, Šime, *Kazneni zakon – zakonski tekst – komentari, sudska praksa i pravna teorija*, 3. izdanje, Rijeka, Libertin naklada, 2015.
16. Savić, Dean, *Privremeno oduzimanje predmeta*, Policijska akademija, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Zagreb, 2008.
17. Tomašević, Goran; Krapac, Davor; Gluščić, Stjepan, *Kazneno procesno pravo, udžbenik za visoke škole*, Zagreb, Narodne novine, 2016.
18. Vezmar Barlek, Inga, Primjena načela razmjernosti u praksi suda Europske unije, *Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci*, god. 38, br. 1, 2017, str. 673–685.
19. Vojković, Željko, Privremeno oduzimanje vozila od policije s osvrtom na sudsku praksu, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu*, god. 13, br. 2, 2006, str. 173–185.
20. Zečić, Željko; Matijević, Goran; Pandur, Zdravko, *Profesionalne kompetencije u logističkim aktivnostima*, Zagreb, Sveučilište u Zagrebu, Fakultet šumarstva i drvne tehnologije, 2023.

Summary

Davor Posilović*

Dinko Ljubić**

DEALING WITH TEMPORARILY CONFISCATED VEHICLES AND THE PROTECTION OF OWNERSHIP RIGHTS

The temporary confiscation of objects as a police power is in principle applied in the earlier stages of (criminal, misdemeanour and administrative) proceedings. However, there are doubts about this principle in practice due to the fact that it limits the right to property. At the end of the procedure, the competent body (court or administrative body) decides what to do with the temporarily confiscated items. In accordance with the legal grounds, the body in question might return the items to the owner or permanently confiscate the items, in which case the items in question become the property of the Republic of Croatia. In the introductory part of the paper, the authors expound on the legal conditions and reasons for the temporary confiscation of vehicles as the subject of criminal and misdemeanour offences. They then give an overview of practical problems. The central part of the paper analyses the relationship between the power of the appropriate authorities to confiscate vehicles and the protection of property rights at the level of the Constitution and the Convention. Special attention is paid to the risks of possible damage to citizens, legal entities, or other parties that may arise from the disproportionate or improper work of state administration bodies. The final part of the paper outlines the conclusions reached, which relate to practical and normative omissions, inconsistencies, and legal gaps in the current regulations. Possible solutions are proposed by changing current practice and amending both legal requirements and by-laws.

Keywords: temporary confiscation of objects, permanent confiscation of objects, motor vehicle, property protection, principle of proportionality

---

* Davor Posilović, univ. spec. crim., chief police advisor, Police Academy – The First Croatian Police Officer, Police Directorate, Ministry of the Interior, Zagreb, Croatia; dposilovic@mup.hr; ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-9399-9954>

** Dinko Ljubić, univ. spec. crim., senior police inspector, Police Academy – The First Croatian Police Officer, Police Directorate, Ministry of the Interior, Zagreb, Croatia; dljubic4@mup.hr; ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-2705-7192>